

A.C. Baantjer

De Cock

en de treurende kater

De Fontein

1

Peter van Geffel kwam – zoals zijn moeder al dikwijls had voorspeld – verkeerd aan zijn eind. Hij stierf op jeugdige leeftijd een snelle en gewelddadige dood.

Het was in de winterse verlaten duinen bij Noordwijk, midden op een zandpad, kort voor een driesprong. Een vroege wandelaar vond hem daar, liggend op zijn buik, de beide armen naar voren gestrekt, de lange slanke vingers geklauwd in het mulle zand, een smalle dolk tot aan het heft in zijn rug. De Noordwijkse politie, onmiddellijk in staat van alarm gebracht, trok een ruime kring om de peedee* en ging met behulp van de districtsrecherche van de rijkspolitie nauwkeurig alle sporen na. Het resultaat was van het begin af aan weinig bemoedigend. Duidelijke aanwijzingen waren er niet. Ook het optreden van een speurhond bracht de zaak niet nader tot een oplossing. Luid blaffend bleef het schrandere dier een meter of twintig van de driesprong staan. Waar zijn reukspoor eindigde, begon een verwarrend spoor van autobanden. Het leidde een halve kilometer verder naar een fraaie, strakke bitumenweg. En vandaar naar, ruwweg, een honderdvijfenzeventig miljoen Nederlanders, Belgen, West-Duitsers, Luxemburgers, Fransen en Italianen, om althans voorlopig in EEG-verband te blijven.

Het hoofd van de Noordwijkse politie concludeerde na een kort overzicht van de feiten dat aan de zaak van de dode Van Geffel vooralsnog weinig glorie viel te behalen. Hij trok zich na het onderzoek ter plaatse op zijn hoofdkwartier terug, plaatste op het politietelexnet een uitgebreid bericht ‘aan allen’ en wachtte op de reacties.

Met de handen diep in zijn broekzakken, een gezicht als een dreigende donderwolk, slenterde De Cock door de grote re-

* Moderne politieterm voor plaats-delict; vroeger ‘plaats des misdrijs’.

cherchekamer van het oude politiebureau aan de Amsterdamse Warmoesstraat. In de dubbele la van zijn stalen bureau wist hij een uitgebreide collectie zaken, dossiers, die om behandeling schreeuwden. De Cock was er doof voor. Al een paar dagen kon hij niet tot de normale routine komen. Hij werd geplaagd door een vreemde onrust. Het was alsof storende impulsen, van buitenaf komend, op de gevoelige uiteinden van zijn zenuwen drukten. Onbewust wachtte hij op iets groots, iets uitzinnigs, een zaak, die al zijn kennis en interesse nodig had. Het maakte hem ongedurig en prikkelbaar. Daarom schold hij. Hij schold op alles, op de natte sneeuw, die buiten als een vieze kleffe brei aan de straten plakte, op de commissaris, omdat deze hem al een paar maal had gemaand zijn oude stukken af te maken en op de jonge rechercheur Robert Antoine van Dijk, omdat in de koffiepote op het gaskomfoortje alleen nog maar wat prut zat.

Dick Vledder liet zijn vingers op de schrijfmachine rusten en keek met een bezorgde blik naar De Cock. Hij bespeurde de onrust van zijn baas en wist dat de scheldkanonnades niet echt gemeend waren, maar slechts dienden om dat machteloze gevoel van niet-weten en wel voorvoelen in hem te onderdrukken. De Cock was doorgaans een beminnelijk mens met een zacht gemoed. Toch was het niet de eerste keer dat Vledder zijn oudere collega in een dergelijk humeur zag. Hij was de laatste jaren al dikwijls getuige geweest van zo'n onweer. Het bleek altijd een prelude, een voorspel tot moord, tot mysterie.

Hij vroeg zich af welke moeilijkheden zich nu weer als een somber wolkendek boven hen samenpakte. Met De Cock wist je het nooit. Hij had er slag van om je in de kortst mogelijke tijd in de meest onmogelijke situaties te manoeuvreren. Hij dacht aan de vele zaken, die zij samen al hadden behandeld, de avonturen, die ze samen hadden beleefd, en grinnikte voor zich uit. Langzaam stond hij op en liep naar het raam. Iets van de onrust van De Cock vonkte op hem over.

Buiten viel nog steeds een natte sneeuw.

Guus van Schaick kwam de recherchekamer binnen en bracht een bundeltje telexberichten rond.

Sinds hij bij de achtervolging van een inbreker tien meter van een dak was gevallen, bekleedde Guus in het bureau Warmoesstraat de post van telexist. Hij had iets aan zijn rug en was voor de actieve dienst ongeschikt verklaard. Guus had dat nooit goed kunnen verkroppen. In zijn hart was hij een volbloed politiemans, die ondanks zijn handicap graag actief was gebleven. Hij bediende nu al jaren het telexapparaat en verleende de recherche onschatbare diensten door uit de veelheid juist die berichten te lichten, die voor het recherchewerk van belang waren. Soms, puttend uit zijn rijke ervaring, voorzag hij ze van een meestal vinnig, maar altijd deskundig commentaar.

Hij schuifde op De Cock toe en duwde hem wat nerveus een berichtenformulier in de hand.

‘Hier zeg, De Cock, die Peter van Geffel, dat is toch een oude klant van jou. Ik meen mij te herinneren dat jij wel eens een zaak tegen hem hebt behandeld. Voor oplichting of zo. Zie je, er staat mij iets van bij.’

De Cock las het telexbericht uit Noordwijk. De rimpels van zijn sombere plooiengezicht verdiepten zich.

‘Wanneer is dit binnengekomen?’

Van Schaick keek hem verwonderd aan.

‘Zojuist,’ antwoordde hij verongelikt. ‘Nog geen vijf minuten geleden. Ik laat zo’n bericht toch niet koud worden?’

De Cock produceerde een glimlach. Het brak door de donderwolk heen. Hij legde vertrouwelijk een hand op de schouder van Van Schaick.

‘Dat was een domme vraag van mij, Guus,’ zei hij vriendelijk. ‘Een heel domme vraag. Natuurlijk ben je er direct mee gekomen. Vooral omdat het bericht Pietje van Geffel betreft. Het is toch geen geheim? Iedereen in het korps weet dat je altijd een zwak voor die jongen had.’

Van Schaick haalde wat onwillig zijn schouders op.

‘Een zwak’, zei hij brommerig, ‘wat is een zwak? Vroeger, ja, vroeger, toen hij nog zo’n hummel was en op straat allerhande kattenkwaad uithaalde, ja, toen had ik een zwak voor dat joch. Ik mocht hem graag. Hoewel ik hem als diender toch heel wat keren achter zijn vodden heb gezeten.’

Hij wachtte even en glimlachte bij de herinnering.

‘Het is eigenlijk gek, maar wat hij ook uithaalde, ik heb nooit kwaad op die jongen kunnen worden. Echt kwaad, bedoel ik. Al deed ik natuurlijk wel alsof. Als ik hem te pakken had, begon hij altijd te liegen. Goeie mensen, wat kon die jongen liegen. Je begreep gewoon niet waar hij de leugens vandaan haalde. Hij stond je gewoon openlijk te belazeren. En dat met een gezicht alsof hij er zelf in geloofde. Het was voor hem een spel. Zo zie ik het. Hij hield er nu eenmaal van de mensen te bedotten.’ Hij schudde somber zijn hoofd. ‘Jammer,’ zei hij zuchtend, ‘dat hij het later gebruikte om aan de kost te komen.’

De Cock maakte een vaag gebaar.

‘De mensen zijn niet allemaal zoals jij, Guus. Er zijn er ook die er niet van houden om belazerd te worden. Ik denk dat Peter nu eens iemand heeft ontmoet die zijn leugens niet als een vriendelijk spelletje heeft willen zien en echt kwaad is geworden.’

Van Schaick keek naar hem op.

‘Dat zal het zijn geweest,’ zei hij traag, ‘je hebt gelijk, dat zal het zijn geweest.’ Hij staarde naar het telexbericht in de hand van De Cock.

‘Domme jongen toch...’ Het klonk verdrietig. Nog even bleef hij nadenkend staan. Toen draaide hij zich om en schuifelde langzaam de kamer uit. De Cock keek hem zwijgend na. Hij begreep wat er in de oude Van Schaick omging. Hij kende dat uit eigen ervaring. Men ontmoette als politiemannu eenmaal ook boeven en boefjes die ondanks al hun wandaden gevoelens van sympathie opwekten. Dat was onvermijdelijk. En dan viel het niet altijd mee een starre ambtelijke sfeer te bewaren.

De Cock beet op zijn onderlip. Hij voelde medelijden met Van Schaick, die de gruwelijke dood van zijn vroegere beschermeling van zijn eigen telexapparaat had moeten lezen. Dat was triest. En ineens voelde hij een wrok, een diepe wrok jegens de man of vrouw die Pietje van Geffel in de stille duinen bij Noordwijk onverhoeds een dolk in de rug had gestoken. Wat de motieven ook mochten zijn geweest, de daad zinde hem niet. De Cock had een instinctieve afkeer van mensen die voor hun agressie een mes of een dolk gebruikten.

Hij slenterde naar de kapstok, trok zijn duffelse jas aan en zette zijn oude vilten hoed op.

Vledder kwam naar hem toe. ‘Waar ga je heen?’

De Cock antwoordde niet. Hij gaf zijn sympathieke leerling het berichtenformulier over de dood van Peter van Geffel.

‘Kijk eens na in de administratie wat je over het slachtoffer kunt vinden. Ik weet zeker dat we iets van hem hebben. Het is een oude klant van me. Vergeet ook het bijnamensysteem niet.’

‘Bijnamensysteem?’

‘Ja, je kunt hem daar vinden onder Sluwe Pietje.’

Vledder knikte.

‘En jij?’

‘Wat bedoel je?’

‘Waar ga jij heen?’

De Cock schoof zijn hoed naar achteren en wreef met zijn vlakke hand over zijn brede gezicht.

‘Ik ga naar onze vriend Lowietje. Ik zou wel eens willen weten wanneer Sluwe Pietje daar zijn laatste pilsje heeft gedronken.’

Lowietje, wegens zijn geringe borstomvang in de rosse buurt van Amsterdam beter bekend als Smalle Lowietje, was een goede bekende van De Cock. Al sinds jaar en dag was de rechercheur een geregeld bezoeker van het schemerige, intieme lokaaltje op de hoek van de Achterburgwal en de Barndesteeg, waar Smalle Lowietje de milde scepter zwaaide. Op de wat vochtige voedingsbodem van cognac was op den duur een wederzijdse genegenheid gegroeid. Het was een genegenheid die slechts haar beperking vond in de wet. Want ergens in het schimmige grensgebied van wat mag en wat niet mag, botsten hun interesses, liepen hun meningen sterk uiteen. Tenslotte was De Cock een wetshandhaver en zulke mensen – zo redeneerde Smalle Lowietje vergoelijkend – hielden er nu eenmaal een paar vreemde ideeën over de begrippen goed en kwaad op na. Het deed aan de vriendschap niets af. Je moest er alleen een beetje rekening mee houden.

De Cock schoof de zware, met leer afgezette gordijnen opzij en keek naar binnen. Het was stil in het cafeetje.

Hij slenterde naar het einde van de bar en hees zich op een kruk. Lowietje kwam vriendelijk glimlachend op hem toe.

‘Goedemorgen, meneer De Cock. Blij u weer eens te zien. Hetzelfde recept?’ Zonder het antwoord af te wachten, haalde hij vanonder de tapkast een fles echte cognac Napoleon te voorschijn en schonk in.

‘Is het druk aan de Warmoesstraat?’

De Cock haalde zijn schouders op. ‘Och, het gaat wel. Er is feitelijk altijd wat. De misdaad kent geen malaise.’

Lowietje lachte. ‘U hebt er een vaste broodwinning aan.’

De Cock zuchtte hoorbaar. ‘In die donkere dagen voor Kerstmis heb ik er, eerlijk gezegd, niet veel trek in. Ik vind dit meer een tijd om je te bezinnen, om belangstelling te tonen voor al de jongens die je zo in de loop der jaren in je werk hebt leren kennen.’

Lowietje keek hem schuins aan. ‘En dan maar afwachten,’ zei hij breed grijnzend, ‘of de jongens die belangstelling van jou wel prettig vinden.’

De Cock negeerde de opmerking en nipte aan zijn cognac. ‘Soms,’ zei hij nadenkend, ‘soms vraag je je af wat er van hen is geworden, hoe ze dit jaar hun kerstfeest zullen vieren.’

Lowietje schoof onrustig heen en weer. ‘Wat doe je griezelig,’ riep hij geprikkeld. ‘Zeg, De Cock, dit is pas je eerste cognackie. Ik bedoel maar, te weinig om nu al sentimenteel te doen.’

De Cock schudde bedroefd zijn hoofd, schommelde de cognac in zijn glas en zuchtte opnieuw.

‘Neem nou,’ zei hij weifelend, ‘neem nou bijvoorbeeld Sluwe Pietje, dat was altijd een aardige, vriendelijke jongen. Ik vraag mij af waar hij zit. Ik heb hem in geen tijden gezien.’ Hij pauzeerde even en keek over zijn glas heen omhoog. ‘Jij Lowie, zie jij Pietje nog wel eens?’

Lowietje antwoorde niet direct. Over zijn wangen gleed een zenuwtrek. ‘Nee... eh... nee,’ zei hij hortend. ‘Ik... ik heb hem ook in tijden niet gezien.’

De Cock glimlachte. ‘Je kunt verdomd slecht liegen, Lowie. Ik heb dat meer gemerkt. Het is een zwak van je.’

Het gezicht van Lowietje kleurde rood. ‘Nog eens inschenken, meneer?’ De Cock liet hem begaan. De fijne cognac, speciaal

voor hem gereserveerd, kolkte geurend in het bolle glas. Onderwijl keek hij naar de anders zo vaste hand van Smalle Lowietje en vroeg zich af waarom hij loog.

Ik... eh... ik zou er heel wat voor geven,' zei hij somber, 'wanneer ik nu nog een paar woorden met Pietje zou kunnen wisselen. Het zou ons heel wat werk besparen.'

Lowietje keek hem niet-begrijpend aan. 'Zoeken jullie hem?'
'Wie?'

'Sluwe Pietje.'

De Cock krabde verlegen achter in zijn nek. Hij dacht dat hij duidelijk genoeg was geweest.

'Nee,' zei hij hoofdschuddend, 'nee, we zoeken hem niet. Ik bedoel, we hoeven hem niet meer te zoeken, nooit meer. Zie je, we hebben hem al gevonden, vanmorgen, dood... met een dolk in zijn rug.'

De mond van Lowietje zakte open van verbazing. 'Pietje... dood? En gisteren...'

Op dat moment stormde een agent het cafeetje binnen en liep met grote passen naar De Cock. 'Vledder zei dat ik u hier kon vinden. U moet direct bij de commissaris komen. Er is zojuist een roofoverval gepleegd op een geldtransport.'

2

Commissaris Buitendam, de lange statige politiechef van bureau Warmoesstraat, fronste zijn grijze stoppelige wenkbrauwen toen De Cock met fladderende jas, de vilten hoed achter op zijn hoofd, nerveus en drukdoenerig, zijn ruime werkkamer binnenstroomde. Het was een pose, een schertsvertoning. En de commissaris wist dat. Hij kende De Cocks afkeer van orde en

discipline. De oude rechercheur paste nu eenmaal niet in het keurslijf van de ambtelijke hiërarchie. Hij barstte eruit, aan alle kanten. Elke concessie van De Cock aan zijn ambtelijk bestaan werd daardoor een komedie, een klucht met zotte effecten.

‘Het spijt me dat het wat duurde,’ zei hij verontschuldigend. ‘Ik zat even op de kruk bij Lowietje.’

De commissaris keek hem verwonderd aan. ‘Kruk? Lowietje?’ De Cock grijnsde vriendelijk. ‘Lowietje, ja, u zou hem moeten kennen. Hij schenkt een verrukkelijke cognac.’

De commissaris verschoof iets op zijn stoel en kuchte. Het frivole onderwerp ‘cognac-kruk-Lowietje’ paste hem blijkbaar niet. Hij plooid zijn gezicht in een uitdrukking van grote ernst.

‘Luister eens, De Cock,’ zei hij geaffecteerd. ‘Ongeveer een halfuur geleden is aan de De Ruijterkade bij de Tolhuispont een roofoverval gepleegd. Een geldtransport van de N.V. Van der Bent & Goossens is door drie gewapende en gemaskerde mannen overvallen. Er is een aanzienlijk bedrag aan geld mee gemoeid. De directie van Van der Bent & Goossens schat de buit op ongeveer tweeënhalf miljoen.’

De Cock floot tussen zijn tanden. ‘Dat is nogal wat.’

De commissaris zuchtte. ‘Inderdaad een kolossaal bedrag. Naar ik meen, voor ons kleine landje een record. We kunnen er dan ook op rekenen dat de zaak heel wat opschudding zal geven. Je begrijpt, televisie, pers, radio...’ Hij pauzeerde even en keek De Cock vanonder zijn stoppelige wenkbrauwen aan. ‘Daarom wil ik dat jij de zaak in behandeling neemt.’

De Cock maakte een afwerend gebaar. ‘Ik niet, liever niet, bedoel ik. Er zijn toch wel anderen, Van Corstanje bijvoorbeeld, of de jonge Zoet en Bonnemaïjers. Ik had andere plannen.’

De mond van de commissaris zakte iets open. ‘Andere plannen?’

De Cock knikte.

‘Ik had gedacht mij een beetje met de moord op Peter van Gelfel bezig te houden.’

De commissaris slikte iets weg.

‘Je bedoelt die moord in Noordwijk, waarvan wij vanmorgen een telexbericht hebben binnengekregen?’

De Cock knikte gedwee.

‘Die moord ja.’

Commissaris Buitendam kwam met een ruk uit zijn stoel over-eind. Hij hield er niet van dat men hem tegensprak. Hij kon er niet tegen. Het maakte hem van streek. Zijn anders enigszins bleek gezicht zag nu rood van toorn.

‘Jij... jij,’ hij schreeuwde bijna, ‘jij belast je met het onderzoek naar de overval op het geldtransport. En niets anders. Begrepen? Stel je op de hoogte van de feiten en neem contact op met de directeur van de maatschappij, de heer Van der Bent.’

De Cock haalde moedeloos zijn schouders op en liep naar de deur. De commissaris riep hem terug.

‘Laat Vledder je assisteren. Jullie hebt beiden in het verleden vaak succes gehad. Ik verwacht ook nu spoedig resultaten.’

De Cock aarzelde even en wreef met zijn pink over de rug van zijn neus. ‘En als ik nu louter per ongeluk, de moordenaar van Peter van Geffel tegenkom...’

Het leek alsof de commissaris ontplofte. ‘Erui!’

De Cock ging.

Vledder lachte hartelijk.

‘Je had dus weer eens ruzie met de commissaris.’

De Cock grijsde droevig.

‘Ach ja,’ zei hij wrevelig, ‘waarom laat hij mij niet mijn gang gaan?’ Hij beet op zijn onderlip. ‘Zie je Dick, het is een gevoelskwestie. Ik heb net als de oude Van Schaick herinneringen aan Pietje van Geffel, goede herinneringen ondanks zijn vele schurkenstreken. De man die hem die dolk in zijn rug stak, heeft bepaald mijn sympathie niet.’

Vledder grijsde. ‘Je was graag persoonlijk achter hem aangegaan.’

De Cock knikte.

‘Wat interesseert mij die overval, die tweeënhalf miljoen? Geen barst. Moeten die lui maar niet zo slordig met hun geld omspringen. In mijn hart hoop ik dat die jongens die bom duiten heel ver weg slepen.’ Hij grinnikte als een schooljongen. ‘In ieder geval zo ver, dat ze buiten mijn bereik blijven.’

Vledder keek hem verbaasd aan. ‘Meen je dat?’

De Cock haalde zijn schouders op. ‘Laten we er geen punt van maken. Vertel me maar wat je van de overval weet.’

Vledder zuchtte. ‘Niet veel, althans niet veel meer dan wat de commissaris je verteld zal hebben. Op de De Ruijterkade bij de Tolhuispont, aan de achterzijde van het oude Centraal Station, hebben twee met pistolen of stenguns gewapende mannen een geldtransport van de N.V. Van der Bent & Goossens overvallen.’

De Cock keek verwonderd naar hem op. ‘Ik dacht dat de commissaris zei dat er drie mannen waren?’

Vledder knikte. ‘Dat is zo. Twee pleegden de overval, de derde man zat achter het stuur van een snelle wagen, vermoedelijk een blauwe Simca 1500.’

‘Gestolen?’

‘Dat staat nog niet helemaal vast. Zie je, er zijn in de afgelopen nacht twee Simca’s van het type 1500 gestolen. Eén in Haarlem en één in Heemstede. Waarschijnlijk is één van deze wagens bij de overval gebruikt. We weten nog niet welke.’

‘Is er geen nummer opgenomen?’

‘Ja, NG 12-83.’

‘Dat is een heel oud nummer.’

Vledder grijnsde. ‘Inderdaad, een oud kenteken, afkomstig van een Chevrolet, die ruim drie jaar geleden netjes tot schroot werd verwerkt.’

De Cock schoof zijn onderlip naar voren. ‘Handige jongens.’ In zijn stem klonk bewondering.

Vledder raadpleegde zijn notities.

‘Dat kun je wel zeggen, handige jongens. De overval getuigt van vakmanschap. Het was ook uitstekend getimed. Om drie minuten over tien, precies op het moment dat de geldwagen van Van der Bent & Goossens bij de achteringang van het Centraal Station stilhield en de twee begeleiders met de kist met geld uit de laadruimte sprongen, gleed de Simca langszij.

Nog voor de bewakers één stap hadden kunnen doen, werd er een pistool onder hun neus gehouden en werd de geldkist afgepakt. Het gebeurde allemaal zo vlug dat eigenlijk niemand iets heeft gezien. Zelfs een agent, die niet ver van de plaats van de overval liep te surveilleren, heeft van de werkelijke overval

niets gemerkt. Pas toen een van de begeleiders van het transport weer lucht in zijn longen kreeg en begon te gillen, kwam hij tot actie. Hij heeft nog op de vluchtende wagen geschoten.'

De Cock fronste zijn wenkbrauwen. 'Geschoten?'

'Ja, tweemaal.'

'En?'

'Niets, de blauwe Simca verdween met grote snelheid in de richting van het Havengebouw. Maar volgens de agent heeft hij de wagen wel geraakt. Zal ik de agent even roepen? Hij heet Van Beveren. Hij zit hiernaast in het verhoorkamertje zijn rapport te schrijven.'

De Cock knikte. 'Haal hem maar.'

Agent Van Beveren was een atletisch gebouwde man van achter in de dertig, met levendige gebaren en een speelse mimiek. Hij trok zijn vriendelijk gezicht in een brede grijns toen hij tegenover De Cock plaatsnam.

'Je zou zo zeggen, hoe is het mogelijk? Stelen ze waarachtig tweeënhalve miljoen gulden als het ware onder je neus vandaan. Het is om je dood te schamen.' Hij schudde bedroefd zijn hoofd. 'Hoe vertel ik dat vanavond aan mijn zoon?'

De Cock keek hem grijnzend aan. 'Ik ben je zoon niet,' zei hij. 'Ik ben De Cock, met ceooceekaa, en zeer tot mijn spijt belast met dit onderzoek. Ik heb gehoord dat je op de vluchtende wagen hebt geschoten. Wat dacht je, heb je iets of iemand geraakt?'

Van Beveren spreidde zijn beide armen uit. 'Ik ben een goed schutter, De Cock. Beslist. Ik heb bij de laatste korpswedstrijden nog een prijs in de wacht gesleept. Maar u moet bedenken dat de wagen al een flink eind op weg was voordat ik van een van de begeleiders van het transport hoorde wat er aan de hand was. Hij wees de wagen na. Ik heb toen tweemaal geschoten. Ik heb beide keren op de linkerachterband gericht. Dat was vanaf de plaats waar ik stond het gunstigst. Ik miste. Beide kogels zwaaiden iets af. Ze sloegen in de opstaande rand van het kofferdeksel.' Hij maakte een ontmoedigd gebaar. 'Een derde poging had geen zin meer. De wagen was toen al te ver weg.' De Cock knikte peinzend.

'Zou het mogelijk zijn dat je een van de inzittenden hebt geraakt?'

Van Beveren haalde zijn schouders op. 'Dat is moeilijk te zeg-

gen. Ik dacht van niet.' Hij aarzelde even. 'Heel eerlijk gezegd, ik hoop ook van niet. Zeg nu zelf, De Cock, die jongens hebben keurig werk geleverd. Bij die overval heeft niemand ook maar een schrammetje opgelopen. Het ging allemaal heel snel en geruisloos. Ga maar na. Ik stond op nog geen twintig meter van de plaats waar de overval gebeurde. Ik heb zelfs de geldwagen zien stoppen en... Hij stakte en greep vertwijfeld met beide handen naar zijn hoofd. 'Het is om van ellende onder de grond te kruipen. Een overval van tweeënhalf miljoen waar je met je snuit praktisch bovenop staat. En dat zonder ook maar iets te zien.' Van Beveren kreunde met zijn ogen dicht.

De Cock keek naar hem op. 'Hoelang ben je in dienst?'
'Vijf jaar.'

'Dan weet je dat dergelijke dingen kunnen gebeuren. Ik zou me er niet te veel van aantrekken.' De Cock wuifde. 'Ga terug naar je rapport. En als de commissaris straks op je scheldt laat je het maar rustig over je heen gaan.'

Agent van Beveren verliet hoofdschuddend de onderzoekkamer. Het was een zwarte dag in zijn loopbaan.

Toen hij vertrokken was, stond De Cock van zijn stoel op en begon door de kamer te stappen. Hij deed dat altijd wanneer hij iets te overdenken had. Bij de cadans van zijn slenterende tred lieten zijn gedachten zich gemakkelijker ordenen. Voor het bureau van Vledder bleef hij staan.

'Als ik het goed heb,' zei hij bedachtzaam, 'dan verzorgt de N.V. Van der Bent & Goossens al sinds jaar en dag geldtransporten?'

Vledder knikte. 'Al meer dan twintig jaar.'

'En is dit de eerste overval?'

'Ja, het is nog nooit eerder gebeurd. Misschien ook is daardoor de aandacht verslapt. Is men wat nonchalanter geworden.'

De Cock wreef nadenkend aan zijn kin.

'Zijn de geldtransporten altijd zo groot? Ik bedoel, tweeënhalf miljoen?'

Vledder schudde zijn hoofd. 'Nee, meestal niet. In de regel schommelt het zo tussen de vier- en vijfhonderdduizend gulden. Het bedrag was dit keer wel uitzonderlijk hoog. De overvallers hebben bepaald geluk gehad.'